

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA’LIM FAN VA INNOVASIYALAR VAZIRLIGI**

QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Qarshi davlat universiteti

Rektori D. Nabiyeu

_____ 2026 y.

13.00.08 – Maktabgacha ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi

IXTISOSLIGI BO‘YICHA KIRISH IMTIHONI DASTURI

Tuzuvchilar:

N.H.Oripova

QarshiDU, Maktabgacha ta’lim kafedrası
mudiri, p.f.d.(DSc), prof.

A.E.Xo‘jaqulov

QarshiDU, Maktabgacha ta’lim kafedrası
professori

Dastur Qarshi davlat universiteti Kengashining 27.08.26 majlisida
tasdiqlangan (bayonnoma № 1)

Qarshi 2026 y.

13.00.08 – Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
ixtisosligi bo'yicha kirish imtixonini
D A S T U R I

KIRISH

Respublikamizda maktabgacha ta'limga yildan-yilga e'tibor kuchayib borib, u ta'lim tizimining asosiy bug'ini sifatida namoyon bo'lmoqda. Albatta, Prezidentimiz va hukumatimiz ko'magida maktabgacha ta'lim keyingi yillarda o'zining nufuzini ancha yuqoriga ko'tarib oldi. Bu e'tiborning samarasi o'laroq Respublikamizda maktabgacha ta'limning huquqiy asoslari yangidan yaratildi va uning moddiy texnik ba'zasi tubdan zamonaviy qiyofa kasb etdi.

Ushbu dasturda maktabgacha ta'limning meyoriy asoslari, mutaxassisning sohada o'z kasbiy faoliyatini rejalashtirishi, maktabgacha ta'limning asosiy tamoyillari, maktabgacha ta'lim pedagogikasiga qo'yiladigan asosiy talablar, maktabgacha ta'limning mazmuni, ilmiy-tadqiqot metodlari, maktabgacha yoshdagi bolalarga aqliy tarbiya berish, maktabgacha yoshdagi bolalarni axloqiy, jismoniy va estetik tarbiyalash, maktabgacha ta'limning uzviyligi va uzluksizligi, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida va oilada tarbiya jarayonini tashkil etish malakalariga va bir qator boshqa qonuniyatlar, muammolar, ularning yechimiga qaratilgan ilmiy-nazariy yondashuvlar ham nazarda tutildi.

Dastur mazmunidan ko'rinib turibdiki, imtihon topshiruvchi maktabgacha ta'limning amaliy va nazariy fundamental yo'nalishlaridan puxta bilimlarga ega bo'lishi talab etiladi.

**KIRISH IMTIXONI MUNDARIJASI VA
MAZMUNI**

I. Maktabgacha ta'limning meyoriy asoslari (40 ta savol)

Oson darajadagi savollar (10 ta)

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunida maktabgacha ta'limga oid asosiy bandlari.
2. "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi Qonun va uning asosiy maqsadi.
3. Maktabgacha ta'lim va tarbiya davlat standartining vazifasi.
4. Maktabgacha ta'lim tizimida amal qiladigan asosiy prinsiplar.
5. Davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkil etish va nazorat qilish tartibi
6. Nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkil etish tartibi.
7. Maktabgacha ta'lim tashkilotining ish rejimi.
8. Maktabgacha ta'lim tizimini boshqarishda Mahalla, Xalq ta'limi vazirligi va Maktabgacha ta'lim agentligining o'rni.
9. "Maktabgacha ta'limni rivojlantirish konsepsiyasi"da mo'ljallangan maqsadlar.

10. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quv-tarbiya jarayonining asosiy hujjati mazmuni.

O'rta darajadagi savollar (20 ta)

11. "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi Qonunning 5-bobida ifodalangan pedagogik xodimlarning huquq va majburiyatlari.

12. Maktabgacha ta'lim va tarbiya davlat standartining tuzilmasidagi mavjud komponentlar.

13. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini litsenziyalash tartibi.

14. Maktabgacha ta'lim tizimida davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik shakllari mazmuni.

15. Maktabgacha ta'limni moliyalashtirish manbalari.

16. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida monitoring va baholash tizimi.

17. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-3955-son qarorida nazarda tutilgan islohotlar mazmuni.

18. Maktabgacha ta'lim sohasidagi normativ hujjatlarning xalqaro standartlar bilan uyg'unligi ta'minlash borasidagi ishlar.

19. "Maktabgacha ta'lim davlat standarti"da bola rivojlanishining 5 sohasi.

20. Maktabgacha ta'lim tizimining sifatini baholashda qo'llaniladigan mezonlar.

21. "Ilk qadam" davlat dasturining asosiy maqsadlari.

22. Maktabgacha ta'limda pedagogik kadrlarni tayyorlash va qayta tayyorlash tizimi.

23. Maktabgacha ta'lim tizimini boshqarishda yuqori, o'rta va past darajadagi boshqaruv organlari ish tartibi.

24. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'quv dasturlarini tasdiqlash va joriy etish tartibi.

25. Maktabgacha ta'limda hozirgi kunda amaldagi davlat dasturlari va ularning asosiy yo'nalishlari.

26. O'zbekiston Respublikasida maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish bo'yicha so'nggi strategiyalar va chora-tadbirlar.

27. Maktabgacha ta'lim sohasida xalqaro hamkorlikning huquqiy asoslari.

28. YUNISEFning O'zbekistonda maktabgacha ta'limni rivojlantirishdagi asosiy loyihalari.

29. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarining sanitariya-gigiyena me'yorlari tartibga solinadi hujjatlar mazmuni.

30. Maktabgacha ta'limda inklyuziv ta'limni joriy etish bo'yicha yaratilgan me'yoriy asoslar.

Qiyin darajadagi savollar (10 ta)

31. "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi Qonunning xalqaro huquqiy normalar bilan mosligi.

32. Maktabgacha ta'limni sifat jihatidan baholashda OECD (TALIS Early Childhood) tadqiqotlarining ahamiyati.

33. Maktabgacha ta'limda davlat-xususiy sheriklik (DXSh) iqtisodiy jihatdan ta'minlanishi.

34. YUNISEFning "Learning through Play" konsepsiyasi O'zbekiston maktabgacha ta'lim siyosatiga integratsiyalashuvi.

35. "Maktabgacha ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasining ustuvor yo'nalishlari.

36. Maktabgacha ta'lim va tarbiyaning davlat standartini xalqaro akkreditatsiya tizimlariga moslashtirishdagi muammolar

37. Maktabgacha ta'limda raqamli boshqaruv tizimini joriy etishning huquqiy va tashkiliy asoslarini izohlang.

38. "Ilk qadam" dasturining xalqaro baholash tizimlariga muvofiqlik darajasi.

39. YUNESCO va UNICEFning "Early Childhood Care and Education" (ECCE) konsepsiyasi maktabgacha ta'lim siyosatiga ta'siri.

40. O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimini xalqaro reytinglarda qo'llaniladigan baholash indikatorlari va ularning amaliy ahamiyati.

II. Matematik tasavvurlarni shakllantirish. (40 ta savol)

Oson darajadagi savollar (10 ta)

1. Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik tasavvurlarni shakllantirishning asosiy maqsadi.

2. "Matematik tafakkur" tushunchasi.

3. Bolalarda miqdor tushunchasini shakllantirish uchun o'yin mashg'ulotlarining ahamiyati.

4. "Ko'p-kam", "uzun-qisqa" tushunchalari orqali kognitiv jarayonlarni rivojlantirish.

5. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun raqamlar bilan tanishtirishning bosqichlari.

6. Matematik modellashtirish va uning bolalar tafakkuridagi roli.

7. Bolalarda taqqoslash va guruhlash malakalarini shakllantirishning ahamiyati.

8. Maktabgacha ta'limda matematik tafakkurni rivojlantirishga oid davlat talablari.

9. "Matematik savodxonlik" atamasi.

10. Matematik tafakkur va nutq o'rtasidagi bog'liqlik.

O'rta darajadagi savollar (20 ta)

11. Matematik tasavvurlarni shakllantirishda reflektiv fikrlashning o'rni.

12. Guruh kesimida bolalarda miqdor va son tushunchalarini shakllantirish yo'llarini izohlang.

13. Taqqoslash, guruhlash va tasniflash amaliyotlarining metodik asoslari.

14. Maktabgacha yoshdagi bolalarda "son" tushunchasini o'zlashtirishda amaliy faoliyatning roli.

15. Bolalarda sanash malakasini shakllantirishda Montessori metodikasining ahamiyati.

16. "Matematik til"ni o'rgatish jarayonida bolalarning nutqiy rivojlanishi bilan bog'liqligi.
17. Matematik tushunchalarni o'zlashtirishda semantik tahlilning ahamiyati.
18. Maktabgacha yoshdagi bolalarda mantiqiy fikrlashni shakllantirishning metodik yo'nalishlari.
19. "Raqamli ta'lim muhiti"da bolalarning matematik kompetensiyalarini rivojlantirish.
20. STEAM texnologiyasining matematik fikrlashni shakllantirishda qanday o'rin tutadi?
21. Piagetning kognitiv rivojlanish nazariyasi bolalar matematik tafakkurini tushuntirishdagi ahamiyati.
22. Maktabgacha yoshdagi bolalarning matematik tafakkurida ijodkorlikni rivojlantirish usullari.
23. Pedagogning metodik kompetensiyasi matematik tushunchalarni shakllantirish jarayoniga ta'siri.
24. Ontogenetik yondashuv tushunchasi va uning qo'llanilishi.
25. Matematik tafakkur rivojida o'yin faoliyatining psixologik asoslari.
26. Matematik ko'nikmalarni mustahkamlashda vizual vositalarning o'rni.
27. Bolalarda geometrik shakllar haqidagi tasavvurlarni shakllantirish metodikasi.
28. Son va miqdor tushunchalarini rivojlantirishda "taqqoslash" amaliyotining bosqichlari.
29. Matematik modellashtirish orqali bolaning abstrakt tafakkurini shakllantirish.
30. Raqamli o'yin dasturlarining bolalar tafakkuriga ta'siri haqida fikr bildiring.
- Qiyin darajadagi savollar (10 ta)**
31. Matematik tafakkurni rivojlantirishda Vygotskiyning "yaqin rivojlanish zonasi" konsepsiyasining ahamiyati
32. Raqamli texnologiyalar asosida matematik kompetensiyalarni adaptiv rivojlantirish mexanizmlari.
33. Bolalarda refleksiv fikrlashni shakllantirishda metakognitiv strategiyalar roli.
34. Matematik savodxonlikni xalqaro baholash tizimlari (PISA Early Childhood) mezonlari bilan solishtirib tahlil qiling.
35. O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida matematik tayyorgarlikni baholash mezonlari.
36. Matematik tushunchalarni o'rgatishda "qo'llab-quvvatlash" (scaffolding) yondashuvining psixologik-pedagogik asoslarini tushuntiring.
37. Bolalarda mantiqiy tafakkur va ijodiy fikrlash o'rtasidagi o'zaro ta'sirni tahlil qiling.
38. Matematik kompetensiyalarni rivojlantirishda raqamli muhitda individual ta'lim trayektoriyasini qurish mexanizmini izohlang.
39. Maktabgacha ta'limda "matematik modellashtirish" metodini xalqaro

tajribalar asosida baholang.

40. Matematik tafakkurni rivojlantirish bo'yicha YUNISEFning global "Early Numeracy" tashabbusining maqsadini tushuntiring.

III. Tabiat bilan tanishtirish nazariyasi va texnologiyasi (40 ta)

Oson (10 ta)

1. Tabiat bilan tanishtirish fanining maqsadi va uning predmeti.
2. Bolalar uchun oddiy tajribalarning ahamiyati.
3. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan tabiatni kuzatishni tashkil qilish metodikasi.
4. Tabiat burchagi mazmuni va uning ahamiyati.
5. Fasl o'zgarishlarini o'rgatishda bolalar bilan olib boriladigan oddiy mashg'ulotlar mazmuni.
6. Tabiat bilan tanishtirishda sensorli mashg'ulotlar mazmuni.
7. O'simliklar va hayvonlarni ta'riflashda qo'llaniladigan lug'at boyligini oshirish yondashuvi.
8. Bolalarga ekologik madaniyatni tushuntirishning oddiy usullari.
9. Tabiat va ilm fanga oid mashg'ulotlarida xavfsizlik qoidalari.
10. Virtual laboratoriya tushunchasi.

O'rta (20 ta)

11. Oddiy tajribalarning bolalarda izlanuvchanlik qobiliyatini rivojlantirish imkoniyatlari.
12. Kuzatish metodikasining bosqichlari.
13. STEAM texnologiyasini tabiat darsiga integratsiyalashda foydalaniladigan samarali usullar.
14. Tabiiy obyektlar bilan ishlashda didaktik materiallarni tayyorlash.
15. Maktabgacha yoshdagi bolalarda sabab-oqibat munosabatini shakllantirish metodlari.
16. Tabiat bilan tanishtirishda multimedidan foydalanishning pedagogik afzalliklari.
17. Ekologik madaniyatni shakllantirishda oilaning roli.
18. Virtual simulyatsiyalar yordamida eksperimentlarni xavfsiz o'tkazish mazmuni.
19. Tabiat burchagini tashkil etishda ekologik va tarbiyaviy mezonlar.
20. Bolalarning ilmiy tasavvurlarini shakllantirishda eksperiment metodining bosqichlari.
21. Tabiat darslarida integratsiyalashgan mashg'ulotlarni tashkil etish.
22. O'zbekistonda mahalliy ekologik muammolarni bolalar darajasida tushuntirish texnologiyasi.
23. Tabiat bilan tanishtirish bo'yicha pedagogning ekologik kompetensiyasi.
24. Kuzatuv jarayonida bolaning yozma (rasm, jadval) ishlarini tashkil qilish.

25. Tabiat ta'limida o'yin metodlaridan foydalanish samaraliligi.
  26. Bolada vaqt va ketma-ketlik tushunchalarini fasl o'zgarishlari orqali shakllantirish mazmuni.
  27. Tabiat darslarida inklyuzivlikni ta'minlash bo'yicha metodikalar.
  28. Tabiat bilan tanishtirishda xavfsiz materiallar va etik me'yorlarni aniqlanash.
  29. O'simliklarni parvarish qilish faoliyati orqali bolaning ijtimoiy ko'nikmalarini oshirish.
  30. Tabiat bilan tanishtirish mashg'ulotlari uchun baholash mezonlari.
- Qiyin (10 ta)**
31. Tabiat bilan tanishtirish nazariyasida sensorli idrok va kognitiv rivojlanish o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qiling.
  32. STEAM yondashuvini bolalar yoshiga moslashtirishdagi mavjud metodologik qiyinchiliklar.
  33. Raqamli simulyatsiyalar va real kuzatuvlar o'rtasidagi didaktik balansni ta'minlash.
  34. Ekologik madaniyatni maktabgacha ta'limga tatbiq etishda xalqaro tajriba (Reggio, Finlandiya, Kanada) namunasi.
  35. Tabiat darslaridagi tajribalarni tadqiqot asosida loyihalash – nazariy va amaliy mezonlar.
  36. Bolaning tabiat haqidagi ilmiy tasavvurlarini aniqlash metodlari.
  37. Tabiat bilan tanishtirish metodikasida madaniy kontekstlarni hisobga olishning didaktik asoslari.
  38. Maktabgacha ta'limda klimatik o'zgarishlar mavzusi – yondashuv, yoshga mos mazmun va risklarni boshqarish.
  39. Tabiat burchagini tashkil etish va uning ta'sirini ilmiy jihatdan o'lchashda foydalaniladigan indikatorlar.
  40. Rivojlanayotgan mamlakatlarda tabiatga oid bilimlarni kengaytirish bo'yicha muammolar.

IV. Bolalar nutqini o'stirish nazariyasi va texnologiyasi (40 ta)

Oson (10 ta)

1. Nutq rivojlanishining asosiy bosqichlari.
2. Faol va passiv lug'at tushunchasi.
3. Fonematik eshituvning ahamiyati.
4. Artikulyatsion mashqlarning bolaning nutqidagi foydasi.
5. Nutqni o'stirishda ko'rgazmalilikdan foydalanish.
6. Reseptiv (idrok etuvchi) va ekspressiv (ifoda etuvchi) nutq tushunchasi.
7. Multimediyaning nutqni rivojlantirishdagi o'rni.
8. Ritmik o'yinlarning talaffuzga ta'siri.

9. Matn tuzish ko'nikmasini o'rgatishda savol-javob usulidan foydalanish.
10. Nutq diagnostikasidan foydalanishning ahamiyati.

O'rta (20 ta)

11. Bolalarda grammatik nutqni shakllantirishda foydalaniladigan mashqlar.
12. Nutqiy rivojlanishdan ortda qolgan yoki sekinlashgan bolalar bilan ishlash metodikasi.
13. Multimediyalarning nutqni rivojlantirishda afzalliklari va cheklovlari.
14. Matn tuzish ko'nikmasini shakllantirishda ko'rgazmali vositalarini tanlash.
15. Suhbat va savol-javob metodlarining psixologik-pedagogik asoslari.
16. Nutqni idrok etish va ifodalash o'rtasidagi bog'liqlikni pedagogik misollar bilan tushuntirish.
17. Logoritmik mashg'ulotlar bolalarning talaffuzi va ohangini rivojlantirishga ta'siri.
18. Bolalarning nutqiy tafakkurini baholash mezonlarini tuzish.
19. Nutqni rivojlantirishda oilani jalb etishning samarali usullari.
20. Nutqiy susayish bilan bog'liq profilaktik chora-tadbirlar.
21. Bolalarda lug'atni boyitish uchun interaktiv o'yin namunalari.
22. Nutq o'stirishda individual va guruh mashg'ulotlarining kombinatsiyasi.
23. Nutq rivojlanishida kognitiv va ijtimoiy omillarning o'zaro ta'siri.
24. Nutqiy mashg'ulotlarda bolalar nutqining rivojlanganligini baholashni tashkil etish
25. Nutqni rivojlantirish texnologiyalarida multimodal yondashuv foydalanish.
26. Nutq diagnostikasini amalga oshirish usullari.
27. Nutqiy kechikishni aniqlash bo'yicha boshlang'ich pedagogik aralashuvlar.
28. Nutqni rivojlantirishda sensomotorik mashqlar roli.
29. Bolalarning fonetik ta'limini o'tkazishda ota-onaga beriladigan amaliy tavsiyalar.
30. Maktabgacha yoshdagi bolalarda ikki tilda nutqni rivojlantirishning o'ziga xosligi.

Qiyin (10 ta)

31. Fonologik xatoliklarni tuzatishda zamonaviy terapevtik yondashuvlar va ularning samaradorligi.
32. Nutqni rivojlantirish texnologiyalarini raqamli muhitga moslashtirishda metodologik muammolar.
33. Nutq jarayonida metalingvistik ongni rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari.
34. Kasbiy logoped va tarbiyachi o'rtasidagi hamkorlikning samarali modellarini tahlil qiling.
35. Nutq kechikishini oldini olish bo'yicha milliy (O'zbekiston) strategiyalarni xalqaro amaliyot bilan solishtirish.
36. Multimodal tekstlar yordamida matn tuzish ko'nikmasini o'zlashtirish

psixolingvistik asoslari.

37. Nutq rivojlanishidagi ijtimoiy-suhbatli muhit va uning til o'rganishga ta'siri.

38. Nutq rivojlanishini aniqlashga qaratilgan testlarning etnik va madaniy neytral ekanligini ta'minlash.

39. Nutqni rivojlantirishga qaratilgan samarali ilmiy tadqiqot ishlarini baholang.

40. Bolalar nutqini rivojlantirish bo'yicha YUNISEF va UNESCO tavsiyalari.

V. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat (40 ta)

Oson (10 ta)

1. "Pedagogik texnologiya" tushunchasining ta'rifi.

2. Muammoli ta'lim texnologiyasining asosiy bosqichlari.

3. Kreativ metodlar tushunchasi.

4. Shaxsga yo'naltirilgan ta'limning asosiy tamoyillari.

5. Pedagogik mahorat tushunchasini izohlang.

6. Refleksiv yondashuv haqida tushuncha.

7. O'qituvchi kommunikativ kompetentligi.

8. Ta'lim jarayonini samarali boshqarishdagi strategiyalar.

9. Kasbiy "burnout" (emotsional charchash)ning belgilari.

10. Zamonaviy pedagog imidjining elementlari.

O'rta (20 ta)

11. Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyasida o'qituvchi faoliyati.

12. Kreativ pedagogik metodlarning turlari va ularni amaliyotga joriy etish yo'llari.

13. Pedagogik texnologiyalarda diagnostika va baholashning uzviy bog'liqligi.

14. Refleksiv yondashuv orqali o'qituvchining kasbiy rivojlanishini rejalashtirish.

15. Kognitiv va metakognitiv strategiyalarni o'rgatishda amaliy texnologiyalar.

16. Kasbiy kompetentlikni baholashda ishlatiladigan indikatorlar.

17. Pedagogik konfliktlarni aniqlash va ularni oldini olish strategiyalari.

18. Abyuz (zo'ravonlik) holatlarini ta'lim muassasasida aniqlash va xabar berish tartibi.

19. Pedagogik mahoratni oshirishda ustoz-shogirdlik va kasbiy yo'naltirish faoliyatining o'rni.

20. O'qituvchining individual rivojlanish dasturini tuzish bosqichlari.

21. Ta'lim jarayonida muammoli vaziyatlarni yechishda yaratuvchanlikni rag'batlantirish usullari.

22. Pedagogik texnologiyalar bilan bog'liq etika masalalari.

23. Abyuzga duch kelgan bolalar bilan ishlashda psixologik yordam ko'rsatishning pedagogik jihatlarini.

24. O'qituvchining kommunikativ malakalarini rivojlantirish uchun trening dasturlarini loyihalash metodikasi.

25. Profesional “burnout” (emotsional charchash)ni kamaytirish uchun tashkilot ichidagi texnologik yechimlar va amaliy chora-tadbirlar.

26. Konfliktlarni boshqarish bo'yicha mediatsiya texnikalari va ularni pedagogik jarayonda qo'llash.

27. Pedagogik kompetentlik va natija o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qiling.

28. Ta'lim jarayonida baholashning formatlari va qaytarilish mexanizmlari.

29. Zamonaviy pedagogik imidjni shakllantirish uchun professional tarmoqlardan foydalanish.

30. O'qituvchining o'z ustida ishlash modeli: o'z-o'zini baholash, qayta aloqa olish va uzluksiz kasbiy rivojlanish jarayonlari.

Qiyin (10 ta)

31. Pedagogik texnologiya loyihalash bosqichlarini (diagnostika, maqsad, natija, baholash) nazariy jihatdan tahlil qiling.

32. Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalarini milliy ta'lim tizimiga integratsiyalashda duch kelinadigan institutsional to'siqlarni tahlil qiling.

33. Pedagogik konfliktlarni ildiz sabablarini aniqlash uchun tadqiqot metodologiyasini tasvirlang.

34. Abyuz (bolarga nisbatan zo'ravonlik) holatlarini oldini olish bo'yicha mamlakat darajasidagi siyosatni ishlab chiqish uchun lozim bo'lgaan indikatorlar va monitoring tizimlari.

35. Pedagogik mahoratni aniqlashda ishonchli va haqiqiy baholash vositalarini (instrumentlarini) ishlab chiqish jarayonining asosiy bosqichlarini tushuntiring.

36. Professional rivojlanishda refleksiya va metarefleksiya o'rtasidagi farq va ularni amaliy qo'llash usullari.

37. Kasbiy “burnout”(emotsional charchash)ni oldini olish uchun pedagogik texnologiyalar.

38. Konfliktlarni hal etishda kognitiv-bihavioural yondashuvni pedagogik jarayonda tatbiq etish metodikasini izohlang.

39. Pedagogik kompetentlik va ta'lim samaradorligi o'rtasidagi sabab-oqibat munosabatini asoslab bering.

40. Xalqaro va mahalliy ilg'or tajribalarni uyg'unlashtirish asosida pedagogik mahoratni rivojlantirishning amaliy yo'llari.

TAVSIYA ETILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasining “Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida” Qonuni. Qonunchilik palatasi tomonidan 2019 yil 22 oktabrda qabul qilingan. Senat tomonidan 2019 yil 14 dekabrda ma'qullangan.

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Mirziyoyev Sh. O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim tizimini 2030 – yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida 2019-yil 8- maydagi PQ – 4312 – son qarori.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Mirziyoyev Sh. “Maktabgacha ta'lim tizimini boshqarishni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risi”da 2018-yil 30-sentabr PQ-3955-son qarori.
4. Деркач.А.А. Методолого – прикладные основы акмеологических исследований. –М.: 1999 г.
5. Babayeva D.R. “Nutq o'stirish metodikasi” T.: Fan va texnologiyalar 2009 y.
O'quv qo'llanma
6. Орипова Н.Х.Педагогик касбий компетентлик ва креативлик. Дарслик. Қарши: Насаф, 2021 й.
7. Kenjayeva D.K. Pedagogik akmeologiya. Qarshi..”LESSON PRESS” nashriyoti. 2022 y.

Baholash mezonlari

Kirish sinovi yozma ravishda o'tkazilishi belgilangan bo'lib, 100 ballik mezon asosida baholanadi.

Talabalar javob yozishi lozim bo'lgan variantlarda 5 tadan savol bo'lib, ular mutaxassislikning tayanch fanlari - optika, molekulyar optika, molekulyar spektroskopiya fanlari asosida tuzilgan va har bir savolning javobiga maksimal 20 balldan ajratiladi.

Har qaysi savolga yozgan javobi quyidagicha baholanadi:

Har bir savol uchun ball	Yozgan javobiga qo'yiladigan talablar
17,0-20,0	Qo'yilgan savolga to'liq javob bergan. Nazariy jihatlarini yoritishda xatolik va chalkashlikka yo'l qo'yilmagan. Mustaqil ravishda mushohada yuritib bayon etilgan. Amaliy misollar bilan asoslab bayon etilgan. Xulosani to'g'ri shakllantirgan. Fikrlar erkin bayon etilgan.
13.9-16.9	Savolning mohiyatini tushungan. Javobni yoritib bera olgan. Amaliy misollar keltirilgan. Tasavvurga ega.

	Qisqacha xulosa bergan. Fikrlarni sodda bayon etgan.
10,7-13,8	Savol mohiyatini tushungan. Javob yoritilgan, qisqa shaklda. Misollar bilan asoslanmagan. Xulosa qilingan.
0-10,6	Savolning ayrim elementlarigina yoritilgan, yoki umuman yoritilmagan. Savol bo'yicha aniq tasavvurga ega emas.